

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeş–Bolyai Tudományegyetem
1.2 Kar	Bölcsészettudományi Kar
1.3 Intézet/Tanszék	Magyar és Általános Nyelvészeti Tanszék
1.4 Szakterület	Nyelv és irodalom
1.5 Képzési szint	Alapképzés
1.6 Szak / Képesítés	Magyar nyelv és irodalom (önálló szak)

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	Antropológiai nyelvészet; LLM6028						
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	dr. Németh Boglárka, egyetemi adjunktus						
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	dr. Németh Boglárka, egyetemi adjunktus						
2.4 Tanulmányi év	3	2.5 Félév	2	2.6. Az értékelés módja	Kollokvium és írásbeli vizsga	2.7 A tantárgy típusa	1. V 2. Sz

Kö = Kötelező, V = Választható, F = Fakultatív;

A = alaptantárgy, Sz = szaktantárgy, Ki = kiegészítő

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszám)

3.1 Heti óraszám	4	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor	2
3.4 A tantervben szereplő össz-óraszám	48	melyből: 3.5 előadás	24	3.6 szeminárium/labor	24
A tanulmányi idő elosztása:					Óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					19
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					19
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portfóliók, referátumok, esszék kidolgozása					6
Konzultáció					2
Vizsgák					2
Más tevékenységek:					-
3.7 Egyéni munka össz-óraszám	48				
3.8 A félév össz-óraszám	96				
3.9 Kreditszám	4				

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	•
4.2 Kompetenciabeli	•

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	• előadástér, vetítő, laptop
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	• szemináriumterem, vetítő, laptop

6. Elsajátítandó kompetenciák

Szakmai kompetenciák	<p>C1 Utilizarea adecvată a conceptelor în studiul lingvisticii generale</p> <p>C1.4 Abordarea critică a ideilor și orientărilor teoretice în studiul lingvisticii.</p> <p>C3.3. Analiza sub aspect lingvistic a oricărui act de comunicare orală sau scrisă; utilizarea informației teoretice în aplicații practice (predarea limbii materne, monitorizarea și optimizarea comunicării verbale etc.)</p> <p>C3.4. Recunoașterea problemelor controversate ale descrierii lingvistice, compararea și ierarhizarea surselor de informație</p> <p>C5.2 Explicarea clasificărilor morfologice, sintactice, semantice, pragmatice și analizarea discursurilor orale și scrise în limba B, utilizând aparatul conceptual al lingvisticii</p>
----------------------	---

Általános kompetenciák	CT2 Relációteremtés az iskolában; kommunikáció és együttműködés CT3 Organizáció és projektalkotás; a tanulás és a munkavégzés módszerei CT4 Értéktudat és erkölcsi felelősség; a társadalmi és állampolgári szerep és magatartás CT5 Személyes kompetenciák; stresszkezelés és érzelmi szabályozás CT6 Társadalmi és állampolgári kompetenciák CT7 Kulturális kompetencia
------------------------	--

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	<ul style="list-style-type: none"> A hallgatók általános képet kapnak a kultúra, civilizáció, identitás és nyelv összefüggéseiről, és tudatosodik bennük az, hogy a nyelv nem létezik a mindennapi élettől, a kultúrától és a közösségektől elszigetelten
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	<ul style="list-style-type: none"> A tantárgy célja a hallgatóknak egy olyan interdiszciplináris tudományággal való találkozása, amely az egyének és a közösségek nyelvi attitűdjét és stratégiáit vizsgálja. Emellett olyan általános, nyelvhez kapcsolódó témákkal ismerkednek meg a hallgatók mint a nyelvi attitűd, a nyelvi kultúra, kultúra szerepe a nyelvi viselkedésben, a nyelvi diverzitás értéke. A szemináriumok célja elsősorban olyan, a bibliográfiában megjelölt könyvek és tanulmányok megbeszélése, amelyek nemcsak a közvetlen környezetünkről, hanem Európáról és a világ más tájairól is ismereteket közölnek a fentebb említett összefüggésekben.

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Bevezető beszélgetés	frontális munka – dialogikus módszer tanári magyarázatokkal	a hallgatók előzetes ismereteinek fontossága
2. Mi az antropológiai nyelvészet? Az antropológiai nyelvészet és más humán tudományok	frontális munka – dialogikus módszer tanári magyarázatokkal	a hallgatók előzetes ismereteinek fontossága
3. Kultúra és nyelvi diverzitás: a nyelv mint a kultúra része	frontális munka – dialogikus módszer tanári magyarázatokkal	a hallgatók előzetes ismereteinek fontossága
4. Nyelv és gondolkodás	frontális munka – dialogikus módszer tanári magyarázatokkal	a hallgatók előzetes ismereteinek fontossága
5. A nyelv evolúciójáról	frontális munka – dialogikus módszer tanári magyarázatokkal	a hallgatók előzetes ismereteinek fontossága
6. A társalgás szabályai	frontális munka – dialogikus módszer tanári magyarázatokkal	a hallgatók előzetes ismereteinek fontossága
7. Szolidaritás és udvariasság	frontális munka – dialogikus módszer tanári magyarázatokkal	a hallgatók előzetes ismereteinek fontossága
8. Beszélési szokások: beszélés és hallgatás, verbális agresszió	frontális munka – dialogikus módszer tanári magyarázatokkal	a hallgatók előzetes ismereteinek fontossága
9. Nyelvhasználat atipikus helyzetekben I.: SLI	frontális munka – dialogikus módszer tanári magyarázatokkal	a hallgatók előzetes ismereteinek fontossága
10. Nyelvhasználat atipikus helyzetekben II.: nyelvhasználat és „elmebaj”	frontális munka – dialogikus módszer tanári magyarázatokkal	a hallgatók előzetes ismereteinek fontossága
11. Összegzés, gyakorlatok	frontális munka – dialogikus módszer tanári magyarázatokkal	a hallgatók előzetes ismereteinek fontossága
12. Kollokvium	frontális munka – dialogikus módszer tanári magyarázatokkal	a hallgatók előzetes ismereteinek fontossága

<p>Könyvészet</p> <p>Balázs Géza – Takács Szilvia (2009): <i>Bevezetés az antropológiai nyelvészetben</i>. Pauz-Westermann – Inter – PRAE.HU, Celldömölk–Budapest.</p> <p>Cseresnyési László: <i>Nyelvek és stratégiák (avagy a nyelv antropológiája)</i>. (Segédkönyvek a nyelvészet tanulmányozásához XXXVII). Bp., 2004.</p> <p>Duranti, Alessandro. 1997. <i>Linguistic Anthropology</i>. Cambridge: Cambridge University Press.</p> <p>Duranti, Alessandro. ed. 2001. <i>Key terms in language and culture</i>. Malden, MA: Blackwell.</p> <p>Ersényi András–Zólyomi Gábor 1992 <i>Antropológiai nyelvészet</i>. Cambridge Enciklopédia. Maecenas, Bp.</p> <p>Fitch, K. L. – Sanders, R. E. 2005 <i>Handbook of Language and Social Interactions</i>. Laurence Erlbaum Associates Publishers, Mahwah, New Jersey – London Hall, E. T., 1975, <i>Rejtett dimenziók</i>. Budapest: Gondolat.</p> <p>Hoffer Tamás 2009 <i>Antropológia és/vagy néprajz. Tanulmányok két kutatási terület vitatott határvidékéről</i>. MTA Néprajzi Kutatóintézete – PTE Néprajz – Kulturális Antropológia Tanszék – L'Harmattan Kiadó, Bp.</p> <p>Neumer Katalin, 1999. <i>Nyelv, gondolkodás és relativizmus</i>. Osiris Kiadó, Budapest.</p> <p>Pléh Csaba–Síklaki István–Terestyéni Tamás (szerk.): <i>Nyelv, kommunikáció, cselekvés. I–II</i>. Bp., 1988.</p> <p>Wardhaugh, Ronald: <i>Szociolingvisztika</i>. Bp., 1995</p>		
8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Bevezető beszélgetés, a témák kiosztása	beszélgetés, tájékoztatás	
2. A kultúra. A kultúra meghatározásai; kultúra és természet; kultúra mint ismeret; kultúra mint kommunikáció; kulturális diverzitás és identitás	Vita a hallgatók bemutatója alapján	a szemináriumra 1 vagy 2 hallgató a témának megfelelően kiselőadást készít
3. Kommunikációs stratégiák a különböző kultúrákban; interkulturális kommunikáció	Vita a hallgatók bemutatója alapján	a szemináriumra 1 vagy 2 hallgató a témának megfelelően kiselőadást készít
4. A beszélés néprajza (D. Hymes)	Vita a hallgatók bemutatója alapján	a szemináriumra 1 vagy 2 hallgató a témának megfelelően kiselőadást készít
5. Nyelv és hatalom: a nyelv és beszéd mint hatalom	Vita a hallgatók bemutatója alapján	a szemináriumra 1 vagy 2 hallgató a témának megfelelően kiselőadást készít
6. A nemek és életkorok szerinti megoszlás a kommunikációban	Vita a hallgatók bemutatója alapján	a szemináriumra 1 vagy 2 hallgató a témának megfelelően kiselőadást készít
7. Nyelv és hitélet, nyelv és egyház. A szent és a profán szövegek antropológiája. Nyelvi tabuk	Vita a hallgatók bemutatója alapján	a szemináriumra 1 vagy 2 hallgató a témának megfelelően kiselőadást készít
8. Multimédiás kommunikáció: befolyásolás és manipuláció	Vita a hallgatók bemutatója alapján	a szemináriumra 1 vagy 2 hallgató a témának megfelelően kiselőadást készít
9. A nonverbális kommunikáció (jelnyelv, gesztusnyelv)	Vita a hallgatók bemutatója alapján	a szemináriumra 1 vagy 2 hallgató a témának megfelelően kiselőadást készít
10. Az írás antropológiája. Az írás és olvasáskultúra	Vita a hallgatók bemutatója alapján	a szemináriumra 1 vagy 2 hallgató a témának megfelelően kiselőadást készít
11. A pletyka	Vita a hallgatók bemutatója alapján	a szemináriumra 1 vagy 2 hallgató a témának megfelelően kiselőadást készít
12. Összegzés. A szemináriumok értékelése. Az ismeretek alkalmazhatósága az oktatásban	beszélgetés, vita	
<p>Könyvészet</p> <p>Allan, Keith – Burridge, Kate (2006): <i>Forbidden Words. Taboo and the Censoring of Language</i>. Cambridge University Press.</p> <p>Balázs Géza – Takács Szilvia 2009. <i>Bevezetés az antropológiai nyelvészetben</i>. Pauz-Westermann – Inter – PRAE.HU, Celldömölk–Budapest.</p> <p>Béres István – Horányi Özséb (szerk.) 2001 <i>Társadalmi kommunikáció</i>. Osiris Kiadó, Bp.</p> <p>Blount, Ben G. ed. 1995. <i>Language, Culture, and Society: A Book of Readings</i>. Prospect Heights, IL: Waveland.</p> <p>Csányi Vilmos 2006 <i>Az emberi viselkedés</i>. Sanoma Kiadó, Bp. 87–124 (Az emberi közösségek c. fejezet); 213–220 (Az egysemmélyes csoportok c. fejezet).</p> <p>Csernicskó István – Ferdinéc Csilla – Tarnóczy Mariann – Venčóné Kremmer Ildikó (szerk.) <i>Utazás a nyelv körül – Írások Kontra Miklós tiszteletére</i>. Tinta Kiadó, Bp.</p> <p>Dobszai László: <i>Kultusz és kultúra</i>. http://www.mta.hu/fileadmin/2008/02/Dobszai_Laszlo_Kultusz_és_kultúra_székefoglaló.doc</p> <p>Feischmidt Margit és Kovács Nóra (szerk.) 2010 <i>Az etnicitás és a kisebbségkutatás elmélete és módszertani irányai az antropológiában</i>. MTA ENK, Bp. http://www.nytud.hu/oszt/neuro/szalai/nyelviideologiak.pdf</p> <p>Fishman, J.A. 1975 Az „eticitás” és a nyelvi tudatosság változatai. In: <i>Társadalom és nyelv. Szociolingvisztikai írások</i>. Gondolat,</p>		

Bp. 321–334.

Gál Noémi (2010): *A nyelvi revitalizáció. Elméletek, módszerek, lehetőségek*. A Szabó T. Attila Nyelvi Intézet kiadványai 6. AESz, Kolozsvár.

Gecső Tamás – Sárdi Csilla (szerk.): 2001 *A kommunikáció nyelvészeti aspektusai*. Kodolányi János Főiskola, Székesfehérvár, Tinta Könyvkiadó, Bp.

Gecső Tamás – Kiss Zoltán – Tóth Szergej (szerk.) 2010. *TI és MI. Alkalmazott nyelvészet és interdiszciplinaritás*. Tinta Könyvkiadó, Bp, 139–149.

Giglioli, Pier Paolo. 1972. *Language and social context: Selected readings*. Middlesex: Penguin Books.

Heller Ágnes: *Európai identitás, modernitás és történelmi emlékezet*. <http://www.c3.hu/scripta/lettre/lettre26/heller.htm>

Holló Dorottya 2008 *Értsünk szót! Kultúra, nyelvtanítás, nyelvhasználat*. Akadémiai Kiadó, Bp.

Hoppál Mihály – Niedermüller Péter (szerk.) 1983 *Jelképek – kommunikáció – társadalmi gyakorlat*.

Ivins, W., 2001, *A nyomtatott kép és a vizuális kommunikáció*. Budapest: Enciklopédia.

Jankovics Marcell 1998 *Mély a múltnak kútja ... Gondolatok a kultúráról*. Csokonai Kiadó, Bp.

Kontra Miklós 2010 *Hasznos nyelvészet*. Fórum Kisebbségkutató Intézet, Somorja. 23–4 (a Nyelv és identitás c. fejezet)

Kunt, E., 1988, *Vizuális kultúra és vizuális művészetek: Vizuális antropológiai jegyzetek 1*. Herman Ottó Múzeum Évk. 27., 275–284.

Mangvel, Alberti 2001 *Az olvasás története*. Park Könyvkiadó, Bp.

McQuail, Denis 2003 *A tömegkommunikáció elmélete*. Osiris Kiadó, Bp. 288–310.

Morgan, M. ed. 1994. *Language and the social construction of identity*. Los Angeles: Center for Afro-American Studies, UCLA.

Navracsics Judit – Tóth Szergej (szerk.) 2004 *Nyelvészet és interdiszciplinaritás I–II*. Generalia, Veszprém–Szeged.

Nyíri Kristóf – Szécsi Gábor (szerk.) 1998 *Szóbeliség és írásbeliség. A kommunikációs technológiák története Homérosztól Heideggerig*. Áron Kiadó, Bp.

Róka Jolán – Balázs Géza 2002 *Media & Linguistics*. ELTE BTK Mai Magyar Nyelvi Tanszék, Bp.

Sárközy Erika – Schleider Nóra (szerk.) 2003 *Kampánykommunikáció*. Akadémiai Kiadó, Bp.

Schöpflin György: *Az európai kulturális identitás?* <http://www.c3.hu/scripta/lettre/lettre49/schopflin.htm>

Síklaki István (szerk.) 2008 *Szóbeli befolyásolás. I–II*. Typotex, Bp.

Srubar, Ilja: *A kultúrák harca és az EU keleti bővítése* <http://www.c3.hu/scripta/lettre/lettre49/srubar.htm>

Szvetelszky Zsuzsanna 2002. *A pletyka*. Gondolat. Budapest.

Várkonyi Nándor 2001 *Az írás és a könyv története*. Széphalom Könyvműhely, Bp. <http://mek.oszk.hu/01600/01653>

9. A szakmai testületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

- A tantárgy tartalma megfelel az ELTE-n oktatott megegyező tantárgy tartalmával és módszereivel

10. Értékelés

A tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Ennek aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	Logikus, koherens szövegfelépítés, a fogalmak helyes használata, a jelenségek ismerete A jelenségek példázása és a példák helyes használata	Kollokvium	50%
10.5 Szeminárium / Labor	a szemináriumon bemutatott előadás felépítése, tartalma, bemutatása, ill. a vitában való részvételre való készség	Szóbeli vizsga	50%
10.6 Minimális követelmények			
<ul style="list-style-type: none">a fogalmak helyes használata, a jelenségek ismeretekoherens, logikus szövegfelépítésvitakészség			

Data completării

11.04.2020

Semnătura titularului
de curs

Semnătura titularului
de seminar/ laborator/ proiect

Data avizării în departament

Semnătura Directorului de
Departament

17.04.2020

Bew" Altib

**Data avizării
la Decanat**

**Semnătura Prodecanului
responsabil**

Ștampila facultății

28.04.2020

Gegeșy. Iria